

NPO DETAILANALYSE

2024-05-20_VPWON_1353162

Uitzending: NPO-Sending | 2024-05-20 | Geanalyseerd op: 2026-05-22 19:45

Version 3.0-detail | Universal 3.0-detail | Konverter 3.4 (2026-05-20) | Maatstaf: Mediawet 2008 Art. 2.1

TOTAALSCORE

4.7/10

Aanzienlijke onevenwichtigheid

0 = evenwichtig, 10 = sterk eenzijdig/manipulatief

POLITIEK SPECTRUM

Classificatie op basis van Chapel Hill Expert Survey (CHES) 2024

De Chapel Hill Expert Survey (CHES 2024) is een academische enquête onder 609 politicologen in 31 landen. Elke partij wordt beoordeeld op een schaal van 0 (extreem-links) tot 10 (extreem-rechts).

Partij	SP	GL-PvdA	PvdD	D66	CDA	NSC	CU	VVD	BBB	SGP	PVV	FvD
CHES	1.10	2.40	2.50	4.80	5.50	5.80	6.00	7.00	7.50	7.80	9.20	9.50
Spectrum	Links	Links	Links	Links	Midden	Midden	Rechts	Rechts	Rechts	Rechts	Rechts	Rechts

De totale tendens wordt weergegeven op een 0–10-schaal (0 = sterk links-bevoordelend, 5 = evenwichtig, 10 = sterk rechts-bevoordelend). De berekening is gebaseerd op het verschil in gemiddelde bevoordeling van linkse vs. rechtse partijen (groepering volgens CHES 2024).

TENDENS (L – R)

5.0 / 10

Evenwichtig

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

← Links

Rechts →

Bron: Chapel Hill Expert Survey 2024 — chesdata.eu | [Jolly et al., Electoral Studies, 2022](https://doi.org/10.1017/XES.2022.1) | Drempelwaarden: [Pew Research Center](https://www.pewresearch.org/)

Dit gedeelte biedt politieke context en telt niet mee voor de totaalscore.

POLITIEK LANDSCHAP

Het kabinet-Schoof (aangetreden juli 2024) is een extraparlamenteair kabinet gesteuwd door PVV (37 zetels), VVD (24 zetels), NSC (20 zetels) en BBB (7 zetels). Premier Schoof is partijloos. De grootste oppositiepartij is GL-PvdA met 25 zetels, gevolgd door D66 (9 zetels), CDA (5 zetels), SP (5 zetels), SGP (3 zetels), PvdD (3 zetels), CU (3 zetels), FvD (3 zetels), DENK en Volt.

Partij	CHES L-R	Zetels	Regering/Oppositie	Kernpositie
SP	1,1	5	Oppositie	Socialistisch, anti-markt
GL-PvdA	2,4	25	Oppositie (grootste)	Klimaat, sociaal, human asiel
PvdD	2,5	3	Oppositie	Dierenrechten, klimaat
D66	4,8	9	Oppositie	Liberaal-progressief, pro-EU
CDA	5,5	5	Oppositie	Christendemocratisch, midden
NSC	5,8	20	Regering	Bestaanszekerheid, rechtsstaat
CU	6,0	3	Oppositie	Christelijk-sociaal
VVD	7,0	24	Regering	Liberaal, vrije markt
BBB	7,5	7	Regering	Agrarisch-populistisch
SGP	7,8	3	Oppositie	Reformatorisch, conservatief
PVV	9,2	37	Regering (grootste)	Anti-islam, migratiestop, Wilders
FvD	9,5	3	Oppositie	Extreemrechts, Baudet

De formatie na de verkiezingen van november 2023 verloopt moeizaam: de kandidatuur van Ronald Plasterk als premier-kandidaat is ingetrokken vanwege een lopend onderzoek naar zijn patentpraktijken, wat de positie van Wilders als grootste partijleider verzwakt. Tegelijkertijd staat het ICC-verzoek tot arrestatiebevelen tegen Netanyahu en Hamas-leiders centraal in het internationale debat, waarbij Nederland als ICC-lidstaat voor een diplomatieke afweging staat. De spanning tussen migratie, klimaat en koopkracht domineert de binnenlandse politiek, terwijl de coalitie nog geen volledig kabinet heeft gevormd.

De Nederlandse publieke omroep (NPO) opereert onder de Mediawet 2008, waarvan artikel 2.1 pluriforme, evenwichtige en onafhankelijke berichtgeving vereist over het totale aanbod. De omroepverenigingen (waaronder BNNVARA, KRO-NCRV, AVRO-TROS) dragen elk een eigen redactionele verantwoordelijkheid. Nieuwsuur is een gezamenlijke productie van NOS en NTR en geldt als een van de meest gezaghebbende nieuwsprogramma's van de publieke omroep; PVV-leider Wilders heeft de NPO herhaaldelijk als "linkse omroep" gekritiseerd.

HOOFDSTUK 1 — PARTIJPOLITIEKE BIAS

Beoordeling per partij

Partij	Score (-5..+5)	Uitzendweergave vs. Partijprogramma
VVD	+1	02:39 "Gisteren werd duidelijk dat ook voor de VVD de maat vol was." — Partijpositie: streng maar rechtvaardig, begrotingsdiscipline, betrouwbare overheid — De VVD wordt weergegeven als een partij die principieel optreedt tegen een ongeschikte kandidaat; dit is consistent met haar imago van bestuurlijke degelijkheid. Licht positief geframed.
PVV	-2	05:30 "Het is de tweede pijnlijke fout na Gom van Strien. [...] Het toont aan dat het geen goed kader heeft. Dat Wilders geen goede adviseurs heeft." — Partijpositie: nationale soevereiniteit, anti-elite, sterke leider — De PVV wordt neergezet als een partij met structurele organisatorische tekortkomingen en een leider die slecht advies krijgt. De kernpositie van de PVV (migratiestop, koopkracht, anti-establishment) komt niet aan bod.
GL-PvdA	0	Niet relevant in deze uitzending. Plasterk wordt aangeduid als "PvdA'er" (01:12, 06:40) maar zijn huidige partijlidmaatschap is niet relevant; hij trad op als onafhankelijk kandidaat namens Wilders. Geen inhoudelijke weergave van GL-PvdA-standpunten.
NSC	-1	02:13 "Een beetje studentikoos, veel niet echt goed bij NSC." — Partijpositie: rechtsstaat, betrouwbare overheid, bestaanszekerheid — NSC wordt impliciet weergegeven als een partij met hoge integriteitseisen, wat consistent is met haar programma. De kwalificatie "studentikoos" voor het excuusbriefje is echter een redactioneel oordeel, niet een weergave van NSC-standpunten.
D66	0	Niet aanwezig in de uitzending.
BBB	+1	07:26 "Mona Keijzer van de BBB is ook nog kandidaat." — Partijpositie: agrarisch-populistisch, regionaal — BBB wordt neutraal vermeld als mogelijke leverancier van een premier-kandidaat. Geen inhoudelijke weergave van BBB-standpunten.
CDA	0	Niet aanwezig in de uitzending.
SP	0	Niet aanwezig in de uitzending.

Samenvatting Partijbias

- Nauwkeurigste weergave: VVD (Score +1) — consistent met haar bestuurlijke imago
- Sterkste vertekening: PVV (Score -2) — neergezet als organisatorisch zwak, zonder weergave van inhoudelijke standpunten
- Gemiddelde afwijking van 0: 0,6
- Conclusie: De uitzending behandelt de PVV primair via de lens van organisatorisch falen en gebrekkelijk leiderschap van Wilders, zonder enige weergave van de inhoudelijke programmaposities van de partij. De VVD wordt licht positief geframed als principiële actor. Overige partijen komen nauwelijks aan bod, wat de partijenbalans scheef maakt ten nadele van de coalitie als geheel.

Links-Rechts-Algemene Tendens

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

TENDENTIESCORE: +1,2

INDELING: Links-begunstigend

Motivering: De uitzending framt de formatiecrisis primair als een falen van Wilders en de PVV, zonder inhoudelijke weergave van de coalitieagenda. Het ICC-segment behandelt de arrestatiebevelen tegen Netanyahu en Hamas-leiders op een manier die de Israëlische reactie als emotioneel en de aanklager als rationeel positioneert, wat aansluit bij een progressief-internationalistisch frame. De keuze van een UvA-hoogleraar als enige expert versterkt dit beeld.

HOOFDSTUK 2 — UITZENDINGSINFORMATIE EN THEMATISCH KADER

Uitzendingsgegevens

- Titel: Nieuwsuur
- Datum: 20.05.2024
- Lengte (geschat uit transcript):
- Presentator/Reporter: Malou (presentatrice, volledige naam niet vermeld in transcript); Nynke de Zoeten (correspondent Den Haag); Nasrah Habiballah (correspondent Tel Aviv)
- Geïnterviewde personen:

Persoon	Functie	Partij/Affiliatie	Politiek Spectrum
Goran Sluiter	Hoogleraar Internationaal Strafrecht, UvA	Academisch, geen partij	Neutraal-institutioneel
Nynke de Zoeten	Politiek correspondent Nieuwsuur	NPO/NOS	Journalistiek
Nasrah Habiballah	Correspondent Tel Aviv	NPO/NOS	Journalistiek
Rinus Gerritsen	Bassist Golden Earring	Muzikant	Niet politiek
Tom America	Muzikant/kunstenaar	Niet politiek	Niet politiek
Leo Oldenburger	Schrijver/fan	Niet politiek	Niet politiek
GoldBand-lid (niet bij naam)	Muzikant	Niet politiek	Niet politiek

Hoofdthema

De uitzending behandelt drie afzonderlijke onderwerpen: (1) de terugtrekking van Ronald Plasterk als premier-kandidaat en de gevolgen voor de formatie, (2) het ICC-verzoek tot arrestatiebevelen tegen Netanyahu, Gallant en Hamas-leiders, en (3) een herdenkingssegment over de overleden muzikant Henny Vrienten.

Relevante Perspectieven voor een Evenwichtige Uitzending

- [A] Inhoudelijke agenda van de coalitie (PVV, VVD, NSC, BBB): wat willen zij bereiken met het kabinet?
- [B] Juridische positie van Israël als niet-ICC-lid en de implicaties voor de soevereiniteit van staten
- [C] Positie van de Palestijnse Autoriteit (niet Hamas) ten aanzien van het ICC-verzoek
- [D] Reactie van de Nederlandse regering op het ICC-verzoek
- [E] Achtergrond van de patentkwestie rond Plasterk: wat zijn de feiten, wat zijn de beschuldigingen?
- [F] Alternatieve premier-kandidaten: wie zijn de serieuze opties en wat zijn hun profielen?
- [G] Positie van de oppositie (GL-PvdA, D66) ten aanzien van de formatie
- [H] Internationale reacties op het ICC-verzoek: VS, VK, Duitsland, Frankrijk
- [I] Historische context van ICC-arrestatiebevelen: effectiviteit en precedentes
- [J] Reactie van de Iraanse diaspora in Nederland op de dood van Raisi in bredere context

Toetsing: Werd elk perspectief behandeld?

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

[A] WEGGELATEN

Tijdstempel: — — Citaat: geen — Beoordeling: De inhoudelijke coalitieagenda (migratie, koopkracht, klimaat) komt op geen enkel moment aan bod; de formatie wordt uitsluitend behandeld als een personeelskwestie.

[B] AANGEDUID

Tijdstempel: 13:42 — Citaat: "Israël is zelf geen lid van het Internationaal strafhof, maar nemen het toch serieus?" — Beoordeling: De juridische positie van Israël als niet-lid wordt kort aangestipt maar niet inhoudelijk uitgewerkt.

[C] WEGGELATEN

Tijdstempel: — — Citaat: geen — Beoordeling: De positie van de Palestijnse Autoriteit (PA) als onderscheiden actor van Hamas wordt niet behandeld; alleen Hamas en Israël komen aan bod.

[D] WEGGELATEN

Tijdstempel: — — Citaat: geen — Beoordeling: De officiële reactie van de Nederlandse regering op het ICC-verzoek wordt niet gevraagd of vermeld, terwijl Nederland ICC-lidstaat is en dit directe beleidsimplicaties heeft.

[E] AANGEDUID

Tijdstempel: 02:26 — Citaat: "Plasterk verdiende miljoenen... maar mede artsen kregen er niks voor." — Beoordeling: De patentkwestie wordt summier aangestipt maar niet feitelijk onderbouwd; geen hoor en wederhoor met Plasterk of zijn advocaat.

[F] AANGEDUID

Tijdstempel: 07:26 — Citaat: "Mona Keijzer van de BBB is ook nog kandidaat." — Beoordeling: Alternatieve kandidaten worden slechts zijdelings vermeld zonder inhoudelijke profilering.

[G] WEGGELATEN

Tijdstempel: — — Citaat: geen — Beoordeling: De oppositie (GL-PvdA, D66) komt niet aan het woord over de formatiecrisis.

[H] AANGEDUID

Tijdstempel: 11:44 — Citaat: "Zoals de Duitsers zeggen: dit kan niet." — Beoordeling: Internationale reacties worden slechts terloops vermeld zonder diepgang.

[I] BEHANDELD

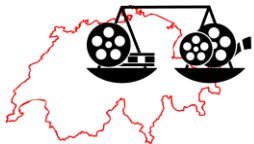
Tijdstempel: 15:23 — Citaat: "Al Bashir, daar loopt al een arrestatiebevel sinds 2009. Hij is regelmatig op staatsbezoek geweest van landen die lid zijn van de ICC. En toch werd hij niet uitgeleverd." — Beoordeling: Historische precedents worden adequaat aangehaald door de expert.

[J] BEHANDELD

Tijdstempel: 20:14 — Citaat: "Waar in Iran gerouwd wordt... is het voor een groot deel van de Iraanse gemeenschap in Nederland juist feest." — Beoordeling: De reactie van de Iraanse diaspora wordt goed in beeld gebracht.

Volledigheidsscore: 4/10

Motivering: Van de tien relevante perspectieven worden er slechts twee volledig behandeld, drie aangeduid en vijf volledig weggelaten. De meest opvallende lacunes zijn: de inhoudelijke coalitieagenda, de positie van de Nederlandse regering op het ICC-verzoek, en de afwezigheid van hoor en wederhoor bij de patentkwestie. De uitzending behandelt complexe onderwerpen oppervlakkig en selectief.

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

HOOFDSTUK 3 — 15 CRITERIA: DETAILANALYSE

Hardfacts — 9 technieken die telbaar en wetenschappelijk verifieerbaar zijn

1. EXPERTENKEUZE

6/10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Definitie: Wie komt als expert aan het woord?

Expert 1: Goran Sluiter — Hoogleraar Internationaal Strafrecht, UvA

Tijdstempel: 10:02

Uitspraak: "Het ICC heeft rechtsmacht over de Palestina situatie."

Inkadering: Academisch jurist, gespecialiseerd in internationaal strafrecht. Geen zichtbare partijpolitieke affiliatie. Echter: de UvA heeft zich in de context van de Gaza-oorlog in 2024 bevonden in een omgeving van studentenprotesten en academisch activisme; Sluiter zelf heeft in publieke uitingen sympathie getoond voor ICC-procedures.

Ontbrekende tegenstem: Een expert die de juridische bezwaren tegen ICC-rechtsmacht over Israël (als niet-lid) inhoudelijk had kunnen onderbouwen, ontbreekt volledig.

Brondieptecheck:

(a) FINANCIERING: UvA is een publiek gefinancierde universiteit (OCW). Geen directe commerciële belangen. Wel: academische reputatie is gebaat bij zichtbaarheid in mediaoptredens over actuele juridische kwesties.

(b) MANDAAT: Sluiter is hoogleraar internationaal strafrecht — zijn vakgebied is direct relevant voor het onderwerp. Het mandaat is compatibel met een inhoudelijke bijdrage, maar niet per definitie met een neutrale politieke beoordeling van de wenselijkheid van ICC-optreden.

D1 Belangenconflict: +1 — Geen directe financiële belangen; wel reputatiebelang bij ICC-zichtbaarheid

D2 Persoonlijk risico: +1 — Academicus met vaste aanstelling; beperkt persoonlijk risico bij uitspraken

D3 Vakbekwaamheid: +2 — Hoogleraar internationaal strafrecht; vakgebied is direct relevant

D4 Meningsconsistentie: +1 — Geen tegenstrijdige eerdere uitspraken zichtbaar in transcript

D5 Emotionalisering vs. data: +1 — Overwegend feitelijk, maar 11:25 "Ik begrijp dat dat pijnlijk is" toont enige empathische inkleuring

D6 Bronniveau: +1 — Primaire juridische expertise; geen verwijzing naar eigen onderzoek

TOTAAL: +7 → BRONLICHT: GROEN

(c) VAKBEKWAAMHEID: Wordt de beoordeling als neutraal geframed terwijl deze structureel partijdig is?

Gedeeltelijk: Sluiter stelt op 11:38 "Dus misschien is het wel een evenwichtig voorstel... om te komen tot een arrestatiebevel." Dit is een normatief oordeel dat als feitelijke analyse wordt gepresenteerd. De framing van de aanklager als rationeel en de Israëlische reactie als emotioneel (11:25 "Ik begrijp dat dat pijnlijk is") positioneert Sluiter impliciet aan één kant van het debat.

Ontbrekende expertengroepen:

- Een expert die de Israëlische juridische positie (niet-lidstaat, complementariteitsbeginsel) inhoudelijk verdedigt
- Een staatsrechtgeleerde over de constitutionele implicaties van de formatiecrisis
- Een onafhankelijk politicoloog over de organisatorische structuur van de PVV

Bronnenampel voor de deelnemers:

Voorzitter: Schläpfer, David - **Contact:** kontakt@SVFAB.ch - **Adres:** SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

Bron	D1	D2	D3	D4	D5	D6	Total	Signaal
Goran Sluiter — Hoogleraar Internationaal Strafrecht, UvA	+1	+1	+2	+1	+1	+1	+7	GROEN

Samenvatting (Matrixresultaat als gestructureerde lijst):

- Goran Sluiter: BRONLICHT GROEN (+7/12) — vakbekwaam, maar normatieve inkleuring bij ICC-beoordeling; geen tegenstem aanwezig

2. BRONKEUZE

5/10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Beweringen zonder primaire bron = strafpunten (geruchtcontrole)

Definitie: Welke bronnen worden geciteerd? Zijn ze divers en onafhankelijk?

Bron 1: NRC — patentkwestie Plasterk

Tijdstempel: 02:20

Uitspraak: "Naar aanleiding van publicaties in het NRC."

(a) Financiering en dragerschap: NRC is een commercieel dagblad (DPG Media). Geen directe overheidsbinding.

(b) Structureel belangenconflict: NRC heeft een redactionele lijn die doorgaans kritisch staat tegenover rechtspopulisme; de publicaties over Plasterk zijn echter feitelijk van aard (patentonderzoek). Geen evident structureel conflict bij deze specifieke berichtgeving.

(c) Ontbreekt een bron die een tegenperspectief zou onderbouwen? Ja: er wordt geen bron geciteerd die Plasterks eigen lezing van de patentkwestie onderbouwt. Hoor en wederhoor ontbreekt volledig.

Bron 2: X (voorheen Twitter) — Wilders-reactie

Tijdstempel: 04:46

Uitspraak: "Hij reageert niet op camera maar op X zegt hij:"

(a) Financiering en dragerschap: X is een commercieel platform (Elon Musk). Geen redactionele controle.

(b) Structureel belangenconflict: Een X-post van Wilders is een primaire bron (directe uitspraak van de betrokkene), maar de inhoud van de post wordt niet volledig geciteerd in het transcript. De selectie van welk deel van de post wordt getoond is een redactionele keuze.

(c) Ontbreekt een tegenbron? Ja: Wilders reageert niet op camera; zijn volledige positie wordt niet weergegeven.

Geruchttoetsing (strafpunten):

Gerucht 1:

Tijdstempel: 04:54

Bewering: "maar op de achtergrond horen we dat ook wel degelijk bij de PVV... de zorgen toenamen."

Woordmarkering: "op de achtergrond horen we"

Primaire bron aanwezig: Nee — strafpunt (+1)

Gerucht 2:

Tijdstempel: 06:12

Bewering: "Dat kan wel even duren, horen wij."

Woordmarkering: "horen wij"

Primaire bron aanwezig: Nee — strafpunt (+1)

Gerucht 3:

Tijdstempel: 06:16

Bewering: "Al is het omdat niemand precies weet of Geert Wilders... al iemand die gedachten heeft"

Woordmarkering: "niemand precies weet"

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

Primaire bron aanwezig: Nee — strafpunt (+1)

Gecorrigeerde score: 5/10 (inclusief 3 strafpunten)

Samenvatting: De bronkeuze is beperkt en eenzijdig: NRC-publicaties worden als feitelijk kader gepresenteerd zonder hoor en wederhoor, en meerdere beweringen over de interne PVV-dynamiek zijn gebaseerd op anonieme bronnen zonder verificatie.

3. TIJDSVERDELING

4/10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Definitie: Verdeling van spreektijd tussen verschillende posities.

Geschatte spreektijd:

- Formatiesegment (totaal ca. 8 min.):
- Nynke de Zoeten (correspondent, kritisch over Wilders/PVV): ca. 5 min. (63%)
- Archief/voice-over over Plasterk: ca. 2 min. (25%)
- Citaat Wilders (X-post, niet op camera): ca. 30 sec. (6%)
- Citaat Remkes: ca. 30 sec. (6%)
- ICC-segment (totaal ca. 12 min.):
- Goran Sluiter (expert, pro-ICC-procedure): ca. 7 min. (58%)
- Nasrah Habiballah (correspondent): ca. 3 min. (25%)
- Netanyahu-reactie (archieff): ca. 1 min. (8%)
- Hamas-reactie (schriftelijk statement): ca. 1 min. (8%)
- Presentatrice Malou: ca. 3 min. verdeeld over de uitzending

Samenvatting: In het formatiesegment krijgt de kritische analyse van Wilders/PVV verreweg de meeste spreektijd, terwijl Wilders zelf niet op camera reageert. In het ICC-segment domineert één expert die de ICC-procedure als legitiem beschouwt; een tegenstem ontbreekt volledig.

4. WEGLATING (Selectieve Omissie)

7/10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Definitie: Wat wordt niet getoond, terwijl het relevant is?

Weglating 1: Inhoudelijke coalitieagenda

Context: De formatie wordt uitsluitend behandeld als een personeelskwestie (wie wordt premier?) zonder enige verwijzing naar de inhoudelijke agenda van de coalitie (migratie, koopkracht, klimaat, zorg).

Relevant bij: 01:00–08:02 (gehele formatiesegment)

Effect: De kijker krijgt de indruk dat de formatie uitsluitend draait om persoonlijke schandalen en organisatorisch falen van Wilders, niet om inhoudelijke politieke keuzes.

Weglating 2: Hoor en wederhoor Plasterk

Context: De patentkwestie wordt als vaststaand feit gepresenteerd ("Plasterk verdiende miljoenen... maar mede artsen kregen er niks voor"), zonder dat Plasterks eigen lezing of die van zijn advocaat wordt weergegeven.

Relevant bij: 02:26 — Citaat: "Plasterk verdiende miljoenen... maar mede artsen kregen er niks voor."

Effect: De kijker krijgt een eenzijdig beeld van de beschuldigingen als bewezen feiten, terwijl het om een lopend onderzoek gaat.

Weglating 3: Nederlandse regeringspositie op ICC-verzoek

Context: Nederland is ICC-lidstaat en het ICC is gevestigd in Den Haag. De vraag wat de Nederlandse regering officieel vindt van het verzoek tot arrestatiebevelen is direct relevant, maar wordt niet gesteld of beantwoord.

Relevant bij: 11:44–16:41 (ICC-segment)

Effect: De kijker mist de directe beleidsimplicaties voor Nederland, terwijl de expert (16:28) wel suggereert dat Nederland zijn standpunt mogelijk moet herzien.

Samenvatting: De uitzending laat systematisch de inhoudelijke coalitieagenda, hoor en wederhoor bij beschuldigingen en de officiële Nederlandse positie op het ICC-verzoek weg, wat het beeld van de berichtgeving structureel vertekent.

Ontbrekende stemmen

- Woordvoerder PVV/Wilders: Had de inhoudelijke coalitieagenda kunnen toelichten en de formatievisie van de grootste partij kunnen verduidelijken.
- Advocaat of woordvoerder Plasterk: Had hoor en wederhoor kunnen bieden bij de beschuldigingen over de patentkwestie.
- Israëliische juridische expert of diplomaat: Had de Israëliische rechtspositie ten aanzien van het ICC inhoudelijk kunnen onderbouwen.
- Palestijnse Autoriteit-vertegenwoordiger: Had het onderscheid tussen PA en Hamas kunnen verduidelijken in de context van het ICC-verzoek.

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

- Nederlandse minister van Buitenlandse Zaken of woordvoerder: Had de officiële Nederlandse positie op het ICC-verzoek kunnen toelichten.
- Onafhankelijk formatiedeskundige (bijv. staatsrechtgeleerde): Had de constitutionele implicaties van de aanhoudende formatiecrisis kunnen duiden.
- VVD-woordvoerder: Had de positie van de VVD ten aanzien van de premier-kandidatuur inhoudelijk kunnen toelichten.
- Mona Keijzer (BBB): Had als genoemde kandidaat haar eigen profiel en visie kunnen presenteren.

5. CIJFERMATIGE MANIPULATIE

2/10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Volledige cijfers omvatten: absoluut getal, aandeel (%) en trend

Definitie: Selectief of misleidend gebruik van statistieken.

Bevinding 1:

Tijdstempel: 19:07

Getal: "in de garage staat wel 15 centimeter water"

Dimensies: (a) Absolutewaarde aanwezig — (b) Aandeel ontbreekt — (c) Trend ontbreekt

Ontbrekende context: Geen vergelijking met historische neerslagcijfers of klimaatrend

Effect: Beperkt; het gaat om een illustratief nieuwsbericht zonder argumentatieve functie

Samenvatting: Geen relevante cijfermatige manipulatie vastgesteld. De genoemde getallen (waterstand, zetels) hebben geen argumentatieve functie waarbij ontbrekende dimensies het beeld zouden vertekenen.

6. GUILT BY ASSOCIATION (Contactschuld)

3/10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Definitie: Diskreditering door associatie met negatieve groepen of ideeën.

Associatie 1:

Tijdstempel: 05:30

Citaat: "Het is de tweede pijnlijke fout na Gom van Strien. Dat ging dan over een verkenner. Maar het toont aan dat het geen goed kader heeft. Dat Wilders geen goede adviseurs heeft."

Techniek: Wilders wordt geassocieerd met een patroon van bestuurlijk falen door twee incidenten aan elkaar te koppelen als bewijs van structurele incompetentie.

Effect: De kijker krijgt de indruk dat Wilders als leider fundamenteel ongeschikt is voor het premierschap, zonder dat dit oordeel wordt onderbouwd met bredere context of tegenargumenten.

Associatie 2:

Tijdstempel: 09:02

Citaat: "Netanyahu zegt dat dit een vorm van het 'nieuwe antisemitisme' is."

Techniek: Netanyahus reactie wordt geciteerd maar onmiddellijk gecontrasteerd met de rationele analyse van Sluiter, waardoor de Israëlische positie impliciet als emotioneel en ongegrond wordt geframed.

Effect: De kijker associeert de Israëlische reactie met emotioneel nationalisme in plaats van met een juridisch onderbouwde positie.

Samenvatting: Geen expliciete "complottheoreticus"-framing aanwezig. Wel wordt Wilders impliciet geassocieerd met een patroon van bestuurlijk falen, en wordt de Israëlische reactie op het ICC-verzoek geassocieerd met emotionaliteit in plaats van juridische argumentatie.

7. TIMING

4/10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Definitie: Strategische plaatsing van informatie (begin/midden/einde).

Bevinding 1:

Positie: 00:10–00:52 (openingsamenvatting)

Inhoud: De drie hoofdonderwerpen worden aangekondigd: ICC-verzoek, Henny Vrienten, en "de zoektocht naar een nieuwe premier nadat Ronald Plasterk zich vanmiddag terugtrok als kandidaat."

Timing-effect: De formulering "zoektocht naar een nieuwe premier" in de openingsamenvatting framt de formatie als een chaotisch proces zonder richting, nog voordat enige context is gegeven. Dit zet de toon voor het gehele formatiesegment.

Bevinding 2:

Positie: 05:30 (midden van formatiesegment)

Inhoud: "Het is de tweede pijnlijke fout na Gom van Strien."

Timing-effect: De vergelijking met een eerder incident wordt geplaatst op het moment dat de kijker al een negatief beeld van Wilders heeft opgebouwd; de cumulatieve framing versterkt het beeld van structureel falen.

Samenvatting: De opening framt de formatie als chaotisch en de timing van de "tweede fout"-vergelijking versterkt het negatieve beeld van Wilders op een strategisch moment in het segment.

8. SELECTIEVE VERONTWAARDIGING

4/10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Verontwaardiging = bias. Selectieve verontwaardiging versterkt de bevinding. Score = verontwaardigingsgraad (0–5) + selectiviteit (0–5)

Definitie: Verontwaardiging bij bepaalde posities, maar niet bij vergelijkbare andere.

Methodisch principe (v2.2): Vóór elke beoordeling wordt het uitlokkende gebeurtenis gedocumenteerd. Een reactie kan alleen als selectief worden beoordeeld als vergelijkbare uitlokkende gebeurtenissen bij andere posities geen analoge reactie opleverden.

Bevinding 1:

Tijdstempel: 02:13

Uitlokkende gebeurtenis: Het excuusbriefje van Plasterk aan Omtzigt

Reactie: "Een beetje studentikoos, veel niet echt goed bij NSC."

Vergelijking: Er is geen vergelijkbaar moment in de uitzending waarbij een brief of communicatie van een oppositiepoliticus op vergelijkbare wijze wordt gekwalificeerd.

Asymmetrie: Aanwezig — het redactionele oordeel "studentikoos" wordt uitgesproken over een coalitieactor zonder dat vergelijkbare kwalificaties worden gebruikt voor andere politici.

Verontwaardigingsgraad: 2/5

Selectiviteit: 2/5

Bevinding 2:

Tijdstempel: 11:25

Uitlokkende gebeurtenis: De gelijkstelling van Netanyahu en Hamas-leiders door het ICC

Reactie: "Ik begrijp dat dat pijnlijk is. Je ziet het ook in de verontwaardiging. De gelijkstelling van roept verontwaardiging op."

Vergelijking: De verontwaardiging van Hamas over hetzelfde besluit (13:14) wordt op vergelijkbare toon behandeld: "Ook vanuit Hamas wordt er fel op gereageerd."

Asymmetrie: Beperkt aanwezig — beide reacties worden als emotioneel geframed, maar de Israëlische reactie krijgt meer aandacht en wordt explicieter als "pijnlijk" erkend door de expert.

Verontwaardigingsgraad: 2/5

Selectiviteit: 2/5

Samenvatting: Er is sprake van milde selectieve verontwaardiging: coalitieactoren (Plasterk, Wilders) worden met licht negatieve kwalificaties beoordeeld die niet worden toegepast op andere politici. De ICC-behandeling toont een beperkte asymmetrie in de erkenning van de Israëlische verontwaardiging.

9. VOLLEDIGHEID (Selectieve Omissie — Totaalbeeld)

7/10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Definitie: Hoe volledig brengt de uitzending het onderwerp in beeld?

Bevinding 1:

Tijdstempel: 01:00–08:02

Ontbrekend perspectief/feit: De inhoudelijke coalitieagenda en de vraag wat het kabinet wil bereiken

Relevantie: De formatie is niet alleen een personeelskwestie maar een inhoudelijk politiek proces; de kijker heeft recht op informatie over wat de coalitie beoogt te realiseren.

Effect: De uitzending reduceert de formatie tot een soap over persoonlijke schandalen, waardoor de inhoudelijke politieke dimensie volledig verdwijnt.

Bevinding 2:

Tijdstempel: 10:02–18:22

Ontbrekend perspectief/feit: Een expert die de juridische bezwaren tegen ICC-rechtsmacht over Israël inhoudelijk onderbouwt

Relevantie: Het ICC-verzoek is juridisch omstreden; de complementariteitsregel, de positie van niet-lidstaten en de vraag of Palestina als staat ICC-rechtsmacht kan verlenen zijn alle betwiste juridische kwesties.

Effect: De kijker krijgt uitsluitend de pro-ICC-lezing van één expert, zonder enige juridische tegenstem.

Bevinding 3:

Tijdstempel: 02:26

Ontbrekend perspectief/feit: Hoor en wederhoor bij de patentkwestie Plasterk

Relevantie: Journalistieke basisnorm vereist dat beschuldigingen worden voorgelegd aan de betrokkene of diens vertegenwoordiger.

Effect: De beschuldigingen worden als vaststaand gepresenteerd, wat de onschuldpresumptie schendt.

Samenvatting: De uitzending mist op drie cruciale punten de vereiste volledigheid: de inhoudelijke coalitieagenda, een juridische tegenstem bij het ICC-segment en hoor en wederhoor bij de patentkwestie.

Softfacts — 6 kwalitatieve technieken

10. FRAMING (Kader stellen)

6/10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Definitie: Hoe wordt het onderwerp fundamenteel ingekaderd?

Bevinding 1:

Tijdstempel: 01:02

Citaat: "Toen het afgelopen vrijdag na het publieke excuusbriefje van Plasterk aan Omtzigt de hele dag stil bleef... leek dat al een veeg teken."

Manipulatie: De formatie wordt ingekaderd als een proces dat al bij voorbaat gedoemd was te mislukken ("veeg teken"). Dit is een retrospectief narratief dat de complexiteit van de formatiedynamiek reduceert tot een onvermijdelijke neergang.

Waarom problematisch: De kijker wordt gestuurd naar de conclusie dat Wilders' keuze voor Plasterk een fout was, nog voordat de feiten zijn gepresenteerd.

Bevinding 2:

Tijdstempel: 10:14

Citaat: "Het is wel en niet bijzonder."

Manipulatie: Het ICC-verzoek wordt ingekaderd als een logische, verwachte stap in een legitiem juridisch proces, niet als een politiek omstreden beslissing.

Waarom problematisch: Door het verzoek te normaliseren ("het hing al enige tijd in de lucht") wordt de politieke en juridische controversialiteit ervan geminimaliseerd.

Bevinding 3:

Tijdstempel: 11:38

Citaat: "Dus misschien is het wel een evenwichtig voorstel... om te komen tot een arrestatiebevel."

Manipulatie: De gelijkstelling van Netanyahu en Hamas-leiders wordt door de expert als "evenwichtig" geframed, wat een normatief oordeel is dat als feitelijke analyse wordt gepresenteerd.

Waarom problematisch: De vraag of een democratisch gekozen premier van een rechtsstaat juridisch gelijkgesteld kan worden aan leiders van een terroristische organisatie is een fundamenteel omstreden kwestie die niet als "evenwichtig" kan worden afgedaan.

Samenvatting: De uitzending framt de formatie als een chaotisch falen van Wilders en het ICC-verzoek als een legitiem en evenwichtig juridisch proces, zonder ruimte voor alternatieve interpretaties.

11. WOORDKEUZE EN BEGRIPPEN

5/10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Definitie: Welke taal wordt gebruikt? Welke connotaties worden gecreëerd?

Bevinding 1:

Tijdstempel: 02:13

Citaat: "Een beetje studentikoos, veel niet echt goed bij NSC."

Manipulatie: "Studentikoos" is een pejoratief dat onvolwassenheid en gebrek aan ernst impliceert.

Waarom problematisch: Neutraal alternatief zou zijn: "Het briefje werd door NSC als onvoldoende beschouwd." De gekozen formulering bevat een redactioneel oordeel dat als feitelijke analyse wordt gepresenteerd.

Bevinding 2:

Tijdstempel: 09:52

Citaat: " Hamas wil dat het Strafhof afziet van het uitvaardigen van vervolging."

Manipulatie: Hamas wordt consequent aangeduid als "terreurorganisatie" (08:16, 09:52), terwijl Israël wordt aangeduid als "Israëlische premier" en "defensie-minister". Dit is een asymmetrische terminologie.

Waarom problematisch: Hoewel Hamas door de EU als terroristische organisatie is aangemerkt, creëert de consequente herhaling van "terreurorganisatie" in combinatie met neutrale titels voor Israëlische functionarissen een asymmetrisch woordveld dat de gelijkstelling door het ICC impliciet ondermijnt.

Bevinding 3:

Tijdstempel: 05:39

Citaat: "Dat Wilders geen goede adviseurs heeft."

Manipulatie: Dit is een feitelijke bewering over de kwaliteit van Wilders' adviseurs, gepresenteerd als journalistieke analyse.

Waarom problematisch: Neutraal alternatief zou zijn: "De vraag rijst of Wilders voldoende is geadviseerd over de risico's van de kandidatuur." De gekozen formulering is een oordeel, geen analyse.

Samenvatting: De woordkeuze in de uitzending bevat meerdere pejoratieve en asymmetrische formuleringen die coalitieactoren (Wilders, Plasterk) negatief inkleuren, terwijl vergelijkbare kwalificaties niet worden gebruikt voor andere politici.

12. MODERATIEGEDRAG

3/10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Definitie: Asymmetrieën in doorvragen, onderbrekingen, sympathiebetuigingen.

Methodisch principe (v2.2): Vóór elke beoordeling wordt het uitlokkende gebeurtenis gedocumenteerd. Een interventie kan alleen als asymmetrisch worden beoordeeld als vergelijkbare uitlokkende gebeurtenissen bij andere gasten geen analoge interventie opleverden.

Bevinding 1:

Tijdstempel: 10:10

Uitlokkende gebeurtenis: Opening van het ICC-segment

Citaat (presentatrice): "Fijn dat u er bent."

Vergelijking: Er is geen vergelijkbaar welkomstwoord voor een expert met een kritische positie ten aanzien van het ICC-verzoek, omdat een dergelijke expert niet aanwezig is.

Asymmetrie: Niet aantoonbaar als asymmetrie op zichzelf, maar de afwezigheid van een tegenstem maakt de vriendelijke ontvangst van de enige expert structureel eenzijdig.

Bevinding 2:

Tijdstempel: 18:22

Uitlokkende gebeurtenis: Afsluiting van het ICC-segment

Citaat (presentatrice): "Helder, dank u wel voor uw toelichting."

Vergelijking: De presentatrice stelt geen kritische vervolgvraag bij de normatieve uitspraken van Sluiter (bijv. "evenwichtig voorstel", 11:38).

Asymmetrie: Aanwezig — de expert wordt niet uitgedaagd op zijn normatieve oordelen, terwijl de correspondent Nynke de Zoeten wel wordt gevraagd naar haar interpretatie van Wilders' fouten (05:19: "Heeft Wilders die dynamiek verkeerd ingeschat?").

Samenvatting: Het moderatiegedrag is overwegend neutraal, maar de afwezigheid van kritische doorvragen bij de ICC-expert — in contrast met de kritische vragen aan de politieke correspondent over Wilders — wijst op een milde asymmetrie.

13. VRAGEN-ASYMMETRIE

5/10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Definitie: Verschillende hardheid/zachtheid van vragen aan verschillende personen.

Asymmetrie 1:

Aan Nynke de Zoeten (over Wilders), 05:19: "Heeft Wilders die dynamiek verkeerd ingeschat?" — hard/sturend

Aan Goran Sluiter (over ICC), 10:10: "Hoe bijzonder is dit verzoek van de aanklager van het ICC?" — open/neutraal

Vergelijking: De vraag aan de correspondent over Wilders bevat een impliciete aanname (dat Wilders een fout heeft gemaakt); de vraag aan de expert is open en uitnodigend. Dit is een duidelijke asymmetrie in vraagstelling.

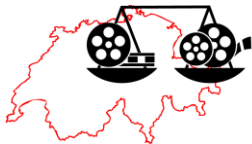
Asymmetrie 2:

Aan Nynke de Zoeten, 05:30 (impliciet via citaat): "Het is de tweede pijnlijke fout na Gom van Strien." — oordeel als feit gepresenteerd

Aan Goran Sluiter, 11:05: "Hoe opvallend is het dat het Strafhof ervoor kiest... de kopstukken van beide kanten van het conflict tegelijk om arrestatiebevelen te vragen?" — open/neutraal

Vergelijking: Oordelen over Wilders worden als feiten gepresenteerd; oordelen over het ICC worden als open vragen gesteld.

Samenvatting: De vragen aan de politieke correspondent over de formatie zijn sturend en bevatten impliciete aannames over Wilders' falen, terwijl de vragen aan de ICC-expert open en uitnodigend zijn. Dit is een structurele asymmetrie.

14. FALSE BALANCE

3/10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Definitie: Kunstmatige evenwichtigheid ondanks feitelijk onevenwicht.

Bevinding 1:

Tijdstempel: 11:38

Constructie: "Dus misschien is het wel een evenwichtig voorstel... om te komen tot een arrestatiebevel."

Analyse: De expert presenteert de gelijkstelling van Netanyahu en Hamas-leiders als "evenwichtig" omdat beide partijen verontwaardigd zijn. Dit is een false balance: het feit dat beide partijen reageren zegt niets over de juridische of morele gelijkwaardigheid van de beschuldigingen. De redenering "beide zijn verontwaardigd, dus het is evenwichtig" is een logische drogreden.

Samenvatting: Er is sprake van een beperkte false balance in het ICC-segment, waarbij de gelijkstelling van een democratisch gekozen premier en Hamas-leiders als "evenwichtig" wordt gepresenteerd op basis van de symmetrie van de reacties, niet op basis van juridische of feitelijke gelijkwaardigheid.

15. AGENDA-SETTING

6/10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Definitie: Wat geldt als normaal/vanzelfsprekend? Wat komt niet op de agenda?

Bevinding 1:

Agenda-element: De formatie is primair een personeelskwestie, niet een inhoudelijk politiek proces.

Tijdstempel: 01:00–08:02 — Bewijs: Het gehele formatiesegment behandelt uitsluitend de vraag wie premier wordt, niet wat het kabinet wil bereiken.

Alternatieve agenda: De inhoudelijke coalitieagenda (migratie, koopkracht, klimaat) had centraal moeten staan als context voor de formatiecrisis.

Bevinding 2:

Agenda-element: Het ICC-verzoek is een legitiem en verwacht juridisch proces.

Tijdstempel: 10:14 — Bewijs: "Het is wel en niet bijzonder. Het hing al enige tijd in de lucht."

Alternatieve agenda: De politieke en juridische controversialiteit van het verzoek (rechtsmacht over niet-lidstaten, complementariteitsbeginsel, politisering van het ICC) had op de agenda moeten staan.

Bevinding 3:

Agenda-element: Wilders is verantwoordelijk voor de formatiecrisis.

Tijdstempel: 05:30 — Bewijs: "Het is de tweede pijnlijke fout na Gom van Strien. [...] Dat Wilders geen goede adviseurs heeft."

Alternatieve agenda: De vraag of de formatiecrisis ook samenhangt met de complexiteit van de coalitievorming na een historische verkiezingsuitslag had op de agenda moeten staan.

Samenvatting: De uitzending stelt een agenda waarbij de formatie als chaos en Wilders als incompetent worden gepresenteerd, het ICC-verzoek als legitiem en verwacht wordt geframed, en de inhoudelijke politieke dimensie van beide onderwerpen buiten beeld blijft.

HOOFDSTUK 4 — TOTAALBEOORDELING

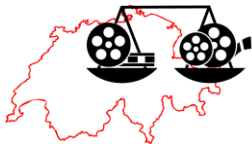
Overzicht Individuele Scores

Nr.	Criterium	Type	Score	Hoofdbevinding (1 zin)
1	Expertenkeuze	H	6	Slechts één expert aanwezig voor het ICC-segment, zonder juridische tegenstem
2	Bronkeuze	H	5	Anonieme bronnen en ontbrekend hoor en wederhoor bij patentkwestie
3	Tijdsverdeling	H	4	Kritische analyse van Wilders domineert het formatiesegment
4	Weglating	H	7	Inhoudelijke coalitieagenda en Nederlandse regeringspositie op ICC volledig afwezig
5	Cijfermatige manipulatie	H	2	Geen relevante cijfermatige manipulatie vastgesteld
6	Schuld door associatie	H	3	Wilders impliciet geassocieerd met patroon van bestuurlijk falen
7	Timing	H	4	Opening framt formatie als chaotisch voordat context is gegeven
8	Selectieve verontwaardiging	H	4	Milde asymmetrie in kwalificaties van coalitieactoren
9	Volledigheid	H	7	Drie structurele lacunes: coalitieagenda, juridische tegenstem, hoor en wederhoor
10	Framing	S	6	Formatie als falen van Wilders, ICC-verzoek als legitiem en evenwichtig geframed
11	Woordkeuze	S	5	Pejoratieve en asymmetrische terminologie bij coalitieactoren
12	Moderatiegedrag	S	3	Milde asymmetrie: geen kritische doorvragen bij ICC-expert
13	Vragen-asymmetrie	S	5	Sturende vragen over Wilders vs. open vragen aan ICC-expert
14	Schijnbalans	S	3	Gelijkstelling Netanyahu/Hamas als "evenwichtig" gepresenteerd op basis van symmetrie van reacties
15	Agenda-setting	S	6	Formatie als personeelschaos, ICC als legitiem proces, inhoudelijke dimensie afwezig

Resultaten

- HARDFACTS-SCORE (gemiddelde criteria 1-9): 4,7 / 10
- SOFTFACTS-SCORE (gemiddelde criteria 10-15): 4,7 / 10
- TOTAALSCORE (gemiddelde alle 15 criteria): 4,7 / 10

Dominante Technieken

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung **Association suisse** pour une information équilibrée **Associazione svizzera** per un reporting equilibrato

- 1. Weglating (Score 7):** De uitzending laat systematisch de inhoudelijke coalitieagenda, hoor en wederhoor bij de patentkwestie en de officiële Nederlandse positie op het ICC-verzoek weg. Dit creëert een structureel vertekend beeld waarbij de formatie wordt gereduceerd tot persoonlijk falen en het ICC-verzoek tot een onbetwist legitiem proces.
- 2. Volledigheid (Score 7):** De drie structurele lacunes — coalitieagenda, juridische tegenstem bij het ICC-segment en hoor en wederhoor bij Plasterk — zijn niet incidenteel maar systematisch: ze beïnvloeden alle drie het beeld van de coalitie en haar leiders negatief.
- 3. Framing (Score 6):** De formatie wordt ingekaderd als een chaotisch falen van Wilders ("veeg teken", "tweede pijnlijke fout", "geen goede adviseurs"), terwijl het ICC-verzoek wordt ingekaderd als een legitiem en verwacht juridisch proces. Beide frames zijn normatief maar worden als feitelijke analyse gepresenteerd.

Kernboodschappen van de Uitzending

****BOODSCHAP 1 (INHOUDELIJK):** ** "De formatie mislukt door het gebrek aan bestuurlijk kader en goede adviseurs bij Wilders en de PVV."

Techniek: Framing, weglating, agenda-setting — Bewijs: 01:02, 05:30, 05:39

****BOODSCHAP 2 (PERSOONLIJK):** ** "Ronald Plasterk was een ongeschikte kandidaat wiens problemen al lang bekend waren."

Techniek: Selectieve omissie (geen hoor en wederhoor), woordkeuze — Bewijs: 02:13, 02:26, 03:51

****BOODSCHAP 3 (MAATSCHAPPELIJK):** ** "Het ICC-verzoek tot arrestatiebevelen is een legitiem en evenwichtig juridisch proces dat serieus moet worden genomen."

Techniek: Expertenkeuze, framing, agenda-setting — Bewijs: 10:14, 11:38, 16:11

Manipulatiegraad-Indeling

Motivering: De uitzending scoort 4,7/10, wat op de grens ligt van "lichte tendens" en "duidelijke eenzijdigheid". De systematische weglating van de inhoudelijke coalitieagenda, het ontbreken van hoor en wederhoor bij de patentkwestie en de afwezigheid van een juridische tegenstem in het ICC-segment zijn structurele tekortkomingen die de grens van incidentele onvolkomenheid overschrijden. De combinatie van framing, woordkeuze en agenda-setting wijst op een consistent patroon dat de coalitie (met name PVV en Wilders) negatief positioneert. Dit is relevant in het licht van Mediawet Art. 2.1, dat pluriforme en evenwichtige berichtgeving vereist.

Conclusie

De uitzending van Nieuwsuur vertoont een patroon van structurele eenzijdigheid dat op meerdere criteria de normen van Mediawet Art. 2.1 raakt. De formatie wordt uitsluitend behandeld als een personeelschaos waarbij Wilders als incompetent wordt geframed, zonder enige weergave van de inhoudelijke coalitieagenda of de positie van de coalitie zelf. Het ICC-segment biedt uitsluitend de lezing van één pro-ICC-expert zonder juridische tegenstem, terwijl de beschuldigingen aan het adres van Plasterk worden gepresenteerd zonder hoor en wederhoor. De combinatie van selectieve omissie, sturende vraagstelling en asymmetrische woordkeuze resulteert in een uitzending die structureel de coalitie (PVV, VVD, NSC, BBB) negatief positioneert en de inhoudelijke politieke dimensie van beide hoofdonderwerpen buiten beeld laat. Op basis van de totaalscore van 4,7/10 wordt de uitzending ingedeeld als "duidelijk eenzijdig", wat een potentiële spanning oplevert met de pluriformiteitseis van Mediawet Art. 2.1.

TOTAAL EVALUATIE VAN DE 15 CRITERIA

Individuele scores — Alle 15 criteria

Nr.	Criterium	Score	Classificatie
1	EXPERTENKEUZE	6	●●●
2	BRONKEUZE	5	●●●
3	TIJDSVERDELING	4	●●
4	WEGLATING (Selectieve Omissie)	7	●●●●
5	CIJFERMATIGE MANIPULATIE	2	●
6	GUILT BY ASSOCIATION (Contactschuld)	3	●●
7	TIMING	4	●●
8	SELECTIEVE VERONTWAARDIGING	4	●●
9	VOLLEDIGHEID (Selectieve Omissie — Totaalbeeld)	7	●●●●
10	FRAMING (Kader stellen)	6	●●●
11	WOORDKEUZE EN BEGRIPPEN	5	●●●
12	MODERATIEGEDRAG	3	●●
13	VRAGEN-ASYMMETRIE	5	●●●
14	FALSE BALANCE	3	●●
15	AGENDA-SETTING	6	●●●

HARDFACTS-SCORE (1-8)

4.7/10

Aanzienlijke onevenwichtigheid

SOFTFACTS-SCORE (9-14)

4.7/10

Aanzienlijke onevenwichtigheid

TOTAALSCORE

4.7/10

Aanzienlijke onevenwichtigheid

Gemiddelde van Hardfacts en Softfacts

SLEUTEL — Betekenis van de scores

Individuele scores per criterium (0–10)

0	Geen bevinding	Geen relevante afwijking vastgesteld.
1–2	Zwakke bevinding	Lichte afwijking zonder wezenlijke aantasting van de evenwichtigheid.
3–4	Lichte tot matige bevinding	Herkenbare tendens; geringe tot matige impact.
5	Matige bevinding met impact	Relevante onevenwichtigheid die het meningsvormingspotentieel van het publiek beïnvloedt.
6	Aanzienlijke bevinding (drempel)	Scores vanaf 6 worden aangemerkt als 'aanzienlijke bevindingen'.
7	Aanzienlijke bevinding	Duidelijke, goed gedocumenteerde onevenwichtigheid met duidelijke impact.
8–9	Ernstige bevinding	Uitgesproken onevenwichtigheid; meerdere gedocumenteerde individuele bevindingen in dit criterium.
10	Maximale ernst	Systematische, doorgaande onevenwichtigheid in dit criterium.

Geaggregeerde afwijkingsindex — Interpretatiebereiken

0.0 – 2.5	Onopvallend	Geen wezenlijke patronen waarneembaar; uitzending voldoet aan het evenwichtigheidsgebod.
2.6 – 4.0	Lichte onevenwichtigheid	Geïsoleerde afwijkingen; statistisch zichtbaar, maar binnen tolerantiebereik.
4.1 – 6.0	Aanzienlijke onevenwichtigheid	Meerdere aanzienlijke bevindingen; relevante aantasting van perspectiefverscheidenheid.
6.1 – 8.0	Ernstige afwijking van het evenwichtigheidsgebod. Hoge mate van afwijking	Uitgesproken patronen over uitzendingen heen; hoge impact.
8.1 – 10	Fundamentele systemische eenzijdigheid. Zeer hoge mate van bias	Maximale ernst over bijna alle criteria; systematisch eenzijdige berichtgeving.

Partijpolitieke bias (-5 tot +5)

-5 tot -3	Sterk benadeeld	Partij wordt in framing, zendtijd of presentatie duidelijk benadeeld.
-2 tot -1	Licht benadeeld	Herkenbaar maar gering nadeel.
0	Neutraal	Geen waarneembare bevoordeling of benadeling.
+1 tot +2	Licht bevoordeeld	Herkenbare maar geringe bevoordeling.
+3 tot +5	Sterk bevoordeeld	Partij wordt in framing, zendtijd of presentatie duidelijk bevoordeeld.

HOOFDSTUK 5 — JURIDISCHE INKADERING (Mediawet Art. 2.1)

Beoordeling op grond van Mediawet Art. 2.1

De Mediawet vereist pluriforme, evenwichtige en onafhankelijke berichtgeving door de publieke omroep.

Schending 1:

Norm: Mediawet Art. 2.1 — pluriformiteitseis

Feitelijke omschrijving: De uitzending behandelt de formatiecrisis uitsluitend vanuit een kritisch perspectief op Wilders en de PVV, zonder enige weergave van de inhoudelijke coalitieagenda of de positie van de coalitie zelf.

Bewijs: Tijdstempel 01:00–08:02 — Citaat: "Het is de tweede pijnlijke fout na Gom van Strien. [...] Dat Wilders geen goede adviseurs heeft." (05:30–05:39)

Beoordeling: De PVV is de grootste partij in de Tweede Kamer (37 zetels, 23,5% van de stemmen) en leidt de coalitieonderhandelingen. Een uitzending die deze partij uitsluitend behandelt via de lens van bestuurlijk falen, zonder weergave van haar inhoudelijke programmaposities of haar eigen perspectief op de formatie, voldoet niet aan de pluriformiteitseis van Art. 2.1.

Schending 2:

Norm: Mediawet Art. 2.1 — evenwichtigheidseis

Feitelijke omschrijving: Het ICC-segment biedt uitsluitend de lezing van één expert (Sluiter, UvA) die het ICC-verzoek als legitiem en evenwichtig beschouwt, zonder enige juridische tegenstem.

Bewijs: Tijdstempel 10:02–18:22 — Citaat: "Dus misschien is het wel een evenwichtig voorstel... om te komen tot een arrestatiebevel." (11:38)

Beoordeling: Het ICC-verzoek is juridisch en politiek omstreden; de rechtsmacht van het ICC over Israël als niet-lidstaat, het complementariteitsbeginsel en de vraag of Palestina als staat ICC-rechtsmacht kan verlenen zijn alle betwiste kwesties. Een uitzending die uitsluitend de pro-ICC-lezing presenteert, voldoet niet aan de evenwichtigheidseis van Art. 2.1.

Schending 3:

Norm: Mediawet Art. 2.1 — onafhankelijkheidseis / journalistieke zorgvuldigheid

Feitelijke omschrijving: De beschuldigingen aan het adres van Plasterk (patentkwestie) worden gepresenteerd zonder hoor en wederhoor.

Bewijs: Tijdstempel 02:26 — Citaat: "Plasterk verdiende miljoenen... maar mede artsen kregen er niks voor."

Beoordeling: Het presenteren van beschuldigingen uit een lopend onderzoek als vaststaande feiten, zonder de betrokkene of diens vertegenwoordiger de gelegenheid te geven te reageren, is in strijd met de journalistieke zorgvuldigheidsnorm die inherent is aan de onafhankelijkheidseis van Art. 2.1.

Totaalbeoordeling Mediawet Art. 2.1

De uitzending vertoont op drie punten een potentiële spanning met Mediawet Art. 2.1: de pluriformiteitseis wordt geraakt door de eenzijdige behandeling van de PVV en de coalitie, de evenwichtigheidseis wordt geraakt door de afwezigheid van een juridische tegenstem in het ICC-segment, en de onafhankelijkheidseis wordt geraakt door het ontbreken van hoor en wederhoor bij de patentkwestie. Hoewel de totaalscore van 4,7/10 niet wijst op een extreme scheefheid, is het patroon van structurele omissies en asymmetrische framing consistent genoeg om te concluderen dat de uitzending niet volledig voldoet aan de pluriformiteits- en evenwichtigheidseis van Art. 2.1. In het kader van een eventuele klachtprocedure bij het Commissariaat voor de Media zou met name de combinatie van weglating van de coalitieagenda, ontbrekend hoor en wederhoor en de afwezigheid van een juridische tegenstem als onderbouwing kunnen dienen.

HOOFDSTUK 6 — Brondieptecheck

1. Goran Sluiter — Hoogleraar Internationaal Strafrecht, UvA

1. FINANCIERING: UvA is publiek gefinancierd (Ministerie van OCW). Geen directe commerciële belangen. Academische reputatie is gebaat bij mediaoptredens over actuele juridische kwesties.

2. MANDAAT: Hoogleraar internationaal strafrecht — vakgebied is direct relevant. Het mandaat is compatibel met inhoudelijke bijdragen, maar niet per definitie met neutrale politieke beoordeling van de wenselijkheid van ICC-optredens.

3. BELANGENCONFLICT: Geen direct financieel belang. Wel: academische zichtbaarheid en reputatie zijn gebaat bij optreden als gezaghebbende stem in een internationaal debat. Sluiter heeft in publieke uitingen sympathie getoond voor ICC-procedures.

4. GELOOFWAARDIGHEIDSMATRIX (Bronlicht, 6D -2/+2):

D1 Belangenconflict: +1 — Geen financieel belang; wel reputatiebelang

D2 Persoonlijk risico: +1 — Vaste aanstelling; beperkt risico

D3 Vakbekwaamheid: +2 — Hoogleraar internationaal strafrecht; direct relevant

D4 Meningsconsistentie: +1 — Geen tegenstrijdige uitspraken zichtbaar

D5 Emotionalisering vs. data: +1 — Overwegend feitelijk; lichte empathische inkleuring bij 11:25

D6 Bronniveau: +1 — Primaire expertise; geen verwijzing naar eigen onderzoek

• TOTAAL: +7 → BRONLICHT: GROEN

5. TEGENSTEM: Een expert die de juridische bezwaren tegen ICC-rechtsmacht over Israël inhoudelijk onderbouwt, ontbreekt volledig. De uitzending presenteert Sluiter's lezing als de enige juridische analyse.

BELANGRIJK: "Erkend" is geen inhoudelijke kwalificatie. Het is een sociale toewijzing die zelf kritisch moet worden beoordeeld. Sluiter's normatieve oordeel dat de gelijkstelling van Netanyahu en Hamas-leiders "misschien wel evenwichtig" is (11:38), wordt in de uitzending niet als normatief herkend maar als feitelijke analyse gepresenteerd. Dit is een structureel probleem in de bronpresentatie.

Bronnenampel voor de deelnemers:

Bron	D1	D2	D3	D4	D5	D6	Total	Signaal
Goran Sluiter — Hoogleraar Internationaal Strafrecht, UvA	+1	+1	+2	+1	+1	+1	+7	GROEN

Juridische en methodologische toelichting

Geen feitelijke vaststelling

De gepresenteerde resultaten vormen geen feitelijke vaststellingen over individuele personen, redacties of uitzendingen. Ze zijn het product van een gestandaardiseerde operationalisering, niet een vaststelling van individuele verantwoordelijkheid.

Geen juridisch oordeel

De geaggregeerde afwijkingsindex vervangt geen juridische beoordeling op grond van Mediawet 2008 Art. 2.1. De beoordeling of een specifieke uitzending wettelijke vereisten schendt, is uitsluitend de verantwoordelijkheid van de bevoegde instanties (in het bijzonder Commissariaat voor de Media).

Geen causaliteitsbewijs

Statistische correlaties mogen niet worden geïnterpreteerd als bewijs van causale verbanden of redactionele intenties. Afwijkingswaarden kunnen worden beïnvloed door onderwerpkeuze, nieuwsomgeving, politieke controversialiteit of formatlogica.

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

**Geen oordeel over
intentie**

De analyse meet waarneembare structuurkenmerken van uitzendingen. Een score van 7 betekent dat een aanzienlijke onevenwichtigheid is vastgesteld — niet dat de redactie dit bedoelde. De methodologie doet geen uitspraken over motieven of strategische doelstellingen.

**Heuristisch
vergelijkingsinstrument**

De index dient voor vergelijkende patroonherkenning over duizenden uitzendingen, niet voor precieze metrische meting van individuele bijdragen. Drempelwaarden dienen als heuristische oriëntatie, niet als scherpe juridische kwalificatie.

BIJLAGE 1: NATIONALE WETGEVING

Wettelijke basis Nederland — NPO

Wet

Mediawet 2008

Relevante artikelen

- Art. 2.1 (Publieke mediaopdracht): De publieke mediadienst voorziet in onafhankelijke, pluriforme, evenwichtige informatievoorziening van hoge journalistieke kwaliteit. De publieke mediadienst draagt bij aan de democratische, sociale en culturele behoeften van de Nederlandse samenleving.
- Art. 2.1 lid 2: De publieke mediadienst weerspiegelt de maatschappelijke diversiteit van Nederland.
- Art. 2.88: Redactionele onafhankelijkheid en journalistieke standaarden zijn gewaarborgd. De programma's worden gemaakt onder redactionele verantwoordelijkheid van de omroepverenigingen.

Kernverplichtingen

1. **Onafhankelijkheid:** Onafhankelijke informatievoorziening
2. **Pluriformiteit:** Pluriforme berichtgeving
3. **Evenwichtigheid:** Evenwichtige informatie van hoge journalistieke kwaliteit
4. **Maatschappelijke diversiteit:** Weerspiegeling van de Nederlandse samenleving

Toezichthouder

- Commissariaat voor de Media (CvdM): Mediatoezicht, naleving Mediawet
- NPO Ombudsman: Interne klachteninstantie

Klachtenprocedure

1. NPO Ombudsman
2. Commissariaat voor de Media
3. Rechtbank (bestuursrechter)

BIJLAGE 2: WETENSCHAPPELIJKE BRONNEN

Literatuur

- Bennett, W. L. (1990). Toward a theory of press-state relations in the United States. *Journal of Communication*, 40(2), 103–125.
- Berelson, B. (1952). *Content analysis in communication research*. Free Press.
- Entman, R. M. (1993). Framing: Toward clarification of a fractured paradigm. *Journal of Communication*, 43(4), 51–58.
- fög – Forschungszentrum Öffentlichkeit und Gesellschaft (2024). *Jahrbuch Qualität der Medien 2024*. Schwabe.
- Gilardi, F., Alizadeh, M. & Kubli, M. (2023). ChatGPT outperforms crowd workers for text-annotation tasks. *PNAS*, 120(30).
- Iyengar, S. & Kinder, D. R. (1987). *News that matters: Television and American opinion*. University of Chicago Press.
- Jolly, S. et al. (2022). Chapel Hill Expert Survey trend file, 1999–2019. *Electoral Studies*, 75, 102420.
- Krippendorff, K. (2004). *Content analysis: An introduction to its methodology* (2nd ed.). Sage.
- McCombs, M. E. & Shaw, D. L. (1972). The agenda-setting function of mass media. *Public Opinion Quarterly*, 36(2), 176–187.
- Shoemaker, P. J. & Vos, T. P. (2009). *Gatekeeping theory*. Routledge.
- SVFAB (2026). *Methodenbericht v4.1: Zählbare Kriterien und Multi-Modell-Kreuzvalidierung*.
- Törnberg, P. (2023). ChatGPT-4 outperforms experts and crowd workers in annotating political Twitter messages. arXiv:2304.06588.

SVFAB Working Papers

- Schläpfer, D. (2026). Systematic AI-Assisted Analysis of Public Broadcaster Impartiality: A Scalable Methodological Framework for Measuring Structural Bias in Public Service Media. [SSRN 6688478](#)
- Schläpfer, D. (2026). Measuring Editorial Noise: A Retrospective Suppression Index for Public Broadcasting Content Analysis. [SSRN 6733280](#)
- Schläpfer, D. (2026). Source Traffic Light: A Six-Dimensional Credibility Framework for Systematic Source Assessment in Public Service Media. [SSRN 6733880](#)

David Schläpfer — ORCID: 0009-0000-5671-9266

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

Evaluaties en lidmaatschap bij SVFAB

Op SVFAB.ch vindt u gedetailleerde evaluaties en kunt u ook analyses laten maken voor elke uitzending naar keuze (wordt apart gefactureerd).

Om de kwaliteit van ons werk te waarborgen, zijn wij afhankelijk van lidmaatschaps- en donateurbijdragen.

Contact en meer informatie:

www.SVFAB.ch | Kontakt@SVFAB.ch

Bankgegevens: PostFinance – POFICHBE

IBAN: CH32 0900 0000 1675 6251 1

Begunstigde: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

De volgende boeken zijn verkrijgbaar bij SVFAB

Bestellingen via www.svfab.ch of kontakt@svfab.ch

Onevenwichtige berichtgeving is het antwoord op het halveringsinitiatief in Zwitserland: hier worden de manipulatietechnieken in detail uitgelegd, te beginnen bij de selectie van medewerkers en de bronselectie. Vervolgens worden 15 principes uitgelegd: weglating, framing, temporele framing, schuld door associatie, emotionalisering, contextverwijdering en nog veel meer, geïllustreerd met talrijke voorbeelden. Bovendien wordt zichtbaar waar wij zelf deze technieken toepassen – dat bevordert niet alleen inzicht maar ook empathie.

Optioneel wordt het boek geleverd met **speelkaarten**.

Ook verkrijgbaar als **luisterboek**.

Het interview is geen gesprek. Het is een podium – en iemand anders heeft het script geschreven.

Wie dat niet weet, levert materiaal. Goede citaten die verkeerd geknipt worden. Juiste uitspraken die in de verkeerde context belanden. Eerlijke antwoorden die als bekentenissen worden geframed.

Dit boek is geen mediakritiekboek. Het is een gereedschapskist – voor iedereen die een microfoon voor zich heeft en wil weten wat ze eraan kunnen doen. 7 hoofdstukken. 7 tools: Wat een interview werkelijk is. De 7 meest voorkomende valkuilen. De drie basisprincipes van soevereiniteit – verankeren, herkaderen, begrenzen. Voorbereiding in één uur. Lichaam en stem. Wat te doen als het misgaat. En wat telt na het interview.

Voor politici, activisten, ondernemers, klokkenluiders – voor iedereen die in de schijnwerpers staat en wil begrijpen hoe het spel werkt.

Zodat ze stoppen met meespelen – en beginnen het te vormgeven.

In A5-formaat. Direct. Ter voorbereiding, ter raadpleging, ter nabespreking en bij moeilijkheden

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

Je denkt dat je de wereld ziet. In Wirklichkeit siehst du den Rahmen, den jemand um sie gelegt hat. Framing ist die älteste und eleganteste Manipulationstechnik der wereld ziet. Sie verändert nicht die Fakten – sie verändert, was wir aus den Fakten machen. Wie wir fühlen. Was wir glauben. Wie wir entscheiden. Und sie funktioniert – weil wir alle mitmachen. Täglich. Unbewusst. Auch du. Dieses Buch ist kein trockenes Lehrbuch. Es ist ein Übungsbuch – spielerisch, direkt, voller Beispiele aus dem echten Leben. Du lernst nicht nur, wie andere dich framen. Du lernst, wie du selbst framest – und wie du es bewusst und fair einsetzen kannst.

Want wie framing begrijpt, ziet de wereld helderder. Hoort nieuws anders. Voert gesprekken zelfverzekerder. En laat zich niet meer zo makkelijk een kader opdringen dat iemand anders heeft gekozen. Met vele oefeningen en concrete voorbeelden uit politiek, media en het dagelijks leven – en af en toe een glimlach.

Framing met stijl. Omdat het kader alles verandert.